

AMICS DE L'AIGUA DE CATALUNYA

gràcies per la tria VIC-OSONA I per.....

UNS TER-LLOBREGAT TREBALLADORS. MOTORS DE LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL CATALANA. **Berguedà i Bages- Ripollès i Osona.** TEXTIL.

Anglaterra. Topografies més planeres: transport per riu-canals. Energia: Carbó.

Catalunya. Mines Ogassa = carbó poc rendible. Ens va obligar a emprar l'energia barata dels rius amb els seus cabdals justets però els seus bons desnivells aptes per fer-hi rescloses dirigint la força de l'aigua cap a les turbines.

França donava i dona molta importància als rius (i a la natura..).

La Revolució ho va reblar.

1792-1806

Mesos any

3x10 :30 dies

TARDOR

Vendemiari

Brumari

Frimari

HIVERN

Nivós

Pluviós

Ventós

PRIMAVERA

Germinal

Floreal

Pradal

ESTIU

Messidor

Termidor

Fructidor

Departaments

dels 95, la meitat amb els rius com a referents.

Ain Ardèche

Aube

Bouches du Rhône

Cher Drôme

Eure et Loire

Gard Isère

Lot et Garone

Maine et Loire

Marne Moselle

Saône et Loire

Somme Var

1812 CATALUNYA FRANCESA

Breu temps, no com la...

Catalunya Nord (**1659**)

ara dita PIRINEUS ORIENTALS.

**Rosselló. Vallespir.
Conflent. Fonolleda.
Capcir. Alta Cerdanya.**

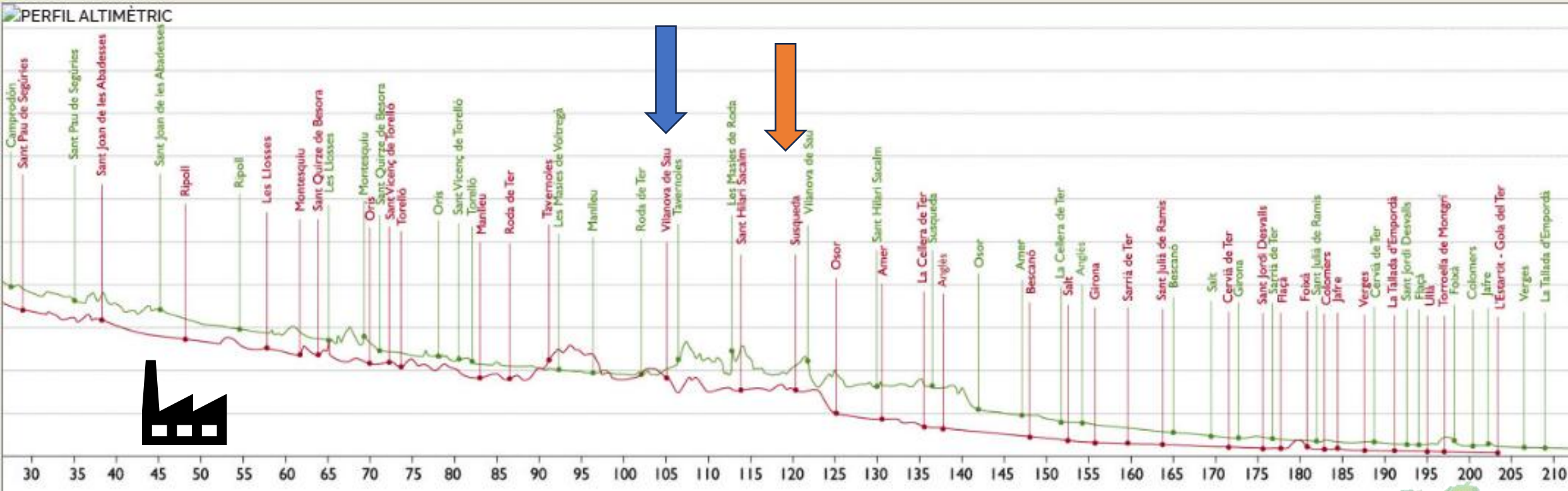
4 Departaments, 4 Capitals

Ter (Girona)

Segre (Puigcerdà)

Montserrat (Barcelona)

Bouches de l'Ebre (Lleida)

TER. Fins Manlleu-Roda de Ter, els desnivells permetien emprar l'energia barata. Bona connexió amb BCN. Després les Guilleries ja no son aptes per l'industria.

Però el Ter treballador segueix = Pantans de Sau i Susqueda... Energia i aigües capa a BCN.

Altres rius "menors" Mèder VIC, Anoia IGUALADA = **ADOBERIES.** Gurri a Malars.

APUNTS HISTÒRICS. Un riu Ter atapeït per **29 colònies industrials i 37 fàbriques tèxtils** cercant l'ús de l'aigua com a força motriu, i que presenta una orografia molt particular.

Com deia JOSEP PLA = “*Generalment els rius tenen un sentit i una direcció clars i definits. El Ter no. El seu curs dibuixa un curiosíssim angle recte. És a la Plana de Vic, a **Manlleu** exactament, on es produeix aquest estranyíssim viratge, arriba un moment que el riu fatigat de treballar per l'indústria i dels engavanyaments que el fet implica, vol canviar d'ofici i dedicar-se a l'agricultura i concretament al regadiu. Sembla en efecte, que després d'haver passat la joventut treballant com un negre ** vol penetrar en un paisatge més bucòlic, més saludable i tranquil, i així se'n va cap a Girona esperant trobar-hi una gent més contemplativa. En tot cas, el Ter és un gran treballador, un riu modèlic que els pares podrien presentar a les seves criatures perquè prenguessin exemple.*

Podríem dir que el Ter, trobant-se que no podia sortir cap el Vallés, desvia el seu curs i cercà sortida pel congost que serveix de límit septentrional a les Guilleries i fugí, amb la seva elegant fantasia, cap a les terres gironines”

La força de les paraules reflectint un fet geològic. La revolució industrial va anar traspasant gent de l'agricultura a la indústria. Les incipients fàbriques del segle XIX per funcionar necessitaven tres elements: una font d'energia econòmica, una ma d'obra barata i una via de comunicacions. L'aigua del Ter era l'energia barata fins a l'electrificació mig segle després. Els pagesos de la zona propera i els habitants dels nuclis com Manlleu, proporcionaven la ma d'obra, i allà on mancaven s'implantaven les colònies. El Ter comunica aigües amunt la Plana de Vic amb els Pirineus. Plana que a través del riu Congost baixa cap el Vallés i Barcelona. Es donaven doncs les condicions per atraure talent i capitals a la seva riba.

** *Avui dia el lletraferit del Mas Pla seria políticament incorrecte. Bo és que els temps avancin.*

FÀBRICA CAN SANGLAS.

ACTUAL MUSEU DEL TER A MANLLEU.

Fàbriques en poblacions= no necessitaven colònies.

Inconvenients= Majors conflictivitats.

FÀBRICA COLÒNIA BORGONYÀ.

Al estar lluny dels nuclis poblacionals = Necessitats de colònies àmpliament abastides per l'època.

Habitatges, Escoles (nens-nenes), capella, teatre, forn..

La Torre del amo i-o del director.. Paternalisme.

Menys conflictivitat laboral.

Els moviments obrers reivindicatius, dificultosos en les colònies, però menys controlables en entorns urbans com Manlleu, varen portar a universalitzar la paraula “esquirol”, com a trenca vagues, a partir del recurs dels industrials a la gent del Esquirol perquè anessin a treballar en el àmbit d'aquests períodes turbulents. Deien els obrers el 1852 despectivament = **“el que nosaltres no hem volgut fer, ho han fet els esquirols”**. Això dona prova cabdal de la importància que el Ter i Manlleu tingueren en la industrialització catalana dins el segle XIX.

PERÓ ABANS EL TER JA TREBALLAVA. Altrament la preexistència dels molins fariners ajudà en el procés. Entre els anys **1722-1835** es té constància de 39 molins a la seva llera, provinents de privilegis dels senyors feudals.

La primera constància d'un molí que canvia la seva concessió per passar a cardar la llana i el cotó és del **1824**. Així a Sant Hipòlit de Voltregà, Lluís Casacuberta Gallifa demanava a les autoritats en escrit d'aquells temps que: *“..solicita autorización para convertir un molino de su propiedad, en una fàbrica de hilados y torcidos de algodón, construyendo una nueva presa y un nuevo canal de desagüe que les permita aprovechar mayor salto y más caudal de aguas”*. **L'any 1848 ja s'inaugurava el canal industrial de Manlleu**, a partir de la sèquia del Molí de Miarons, per impulsar set fàbriques malgrat un desnivell minsa. El Ter començava a ser encara més treballador. **Del molí passava a la fàbrica.**

L'electricitat, al abast a principis del segle XX, (Manlleu s'avançà el 1896), **va permetre mecanitzar més l'industria, deslocalitzar-la, a l'ensem que reduïa costos i augmentava les produccions**. A la fi el Ter podia descansar com deia Josep Pla, però per dedicar-se a altres funcions. Així el **1964** es va inaugurar el **Pantà de Sau**, per produir energia elèctrica a l'engròs, altrament per subministrar aigua al Barcelonès. No el deixem reposar del tot.

Anys 80 Crisi del tèxtil. Ens queden ròssecs com el del RD 638/2016

- Episodis d'avingudes de 500 anys.
- Anotació Registral Obligada: afectació dels locals-activitats a les lleres.
- Problemes : Assegurances. Préstecs. Compravendes (sobre tot estrangeres).
- Retards en les tramitacions pels obligats informes ACA. Limitacions.

La por dels polítics a contemplar-preveure-estalviar critiques per tota eventualitat, ens hi ha portat.

ADÈS. ESTAR AL COSTAT DELS RIUS= DE SEMPRE BENEFICIÓS. Nil. Paris.

REFORÇ AFEGIT EN LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL

ARA. RD. COMPORTA CERTS PROBLEMES ALS CIUTADANS= HABITATGES. EQUIPAMENTS. ACTIVITATS INDUSTRIALS.

PERÓ MALGRAT TOT...

I GRÀCIES AMICS DEL AIGUA...

MOLTES GRÀCIES TERI LLOBREGAT.....(Segre, Ebre etc. etc.)